

Страхування фінансових ризиків

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

- **Страховання фінансових ризиків** – вид страхування, що тільки розвивається на Україні, що пояснює відсутність на сьогоднішній день як статистичних даних, так і досвіду з цього виду страхування;
- **Страховання фінансових ризиків**, як правило, передбачає відшкодування Страхувальнику грошових витрат внаслідок невиконання/неналежного виконання Контрагентом своїх зобов'язань за Контрактом;
- **Контракт** – це основний документ (кредитний договір, договір поставки, договір реалізації товару тощо), фінансовий ризик за яким приймається на страхування, та в якому передбачені фінансові зобов'язання обох сторін;
- **Контрагент** – фізична або юридична особа (позичальник банку; покупець товару тощо), яка уклала із Страхувальником контракт, згідно з яким має виконати певні зобов'язання (проплатити за поставлений товар, сплатити виданий кредит та відсотки по ньому тощо);

ОСНОВНІ ВИДИ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ, ПО ЯКИМ МОЖЛИВО УКЛАДАННЯ ДОГОВОРІВ СТРАХУВАННЯ

➤ За типом контракту:

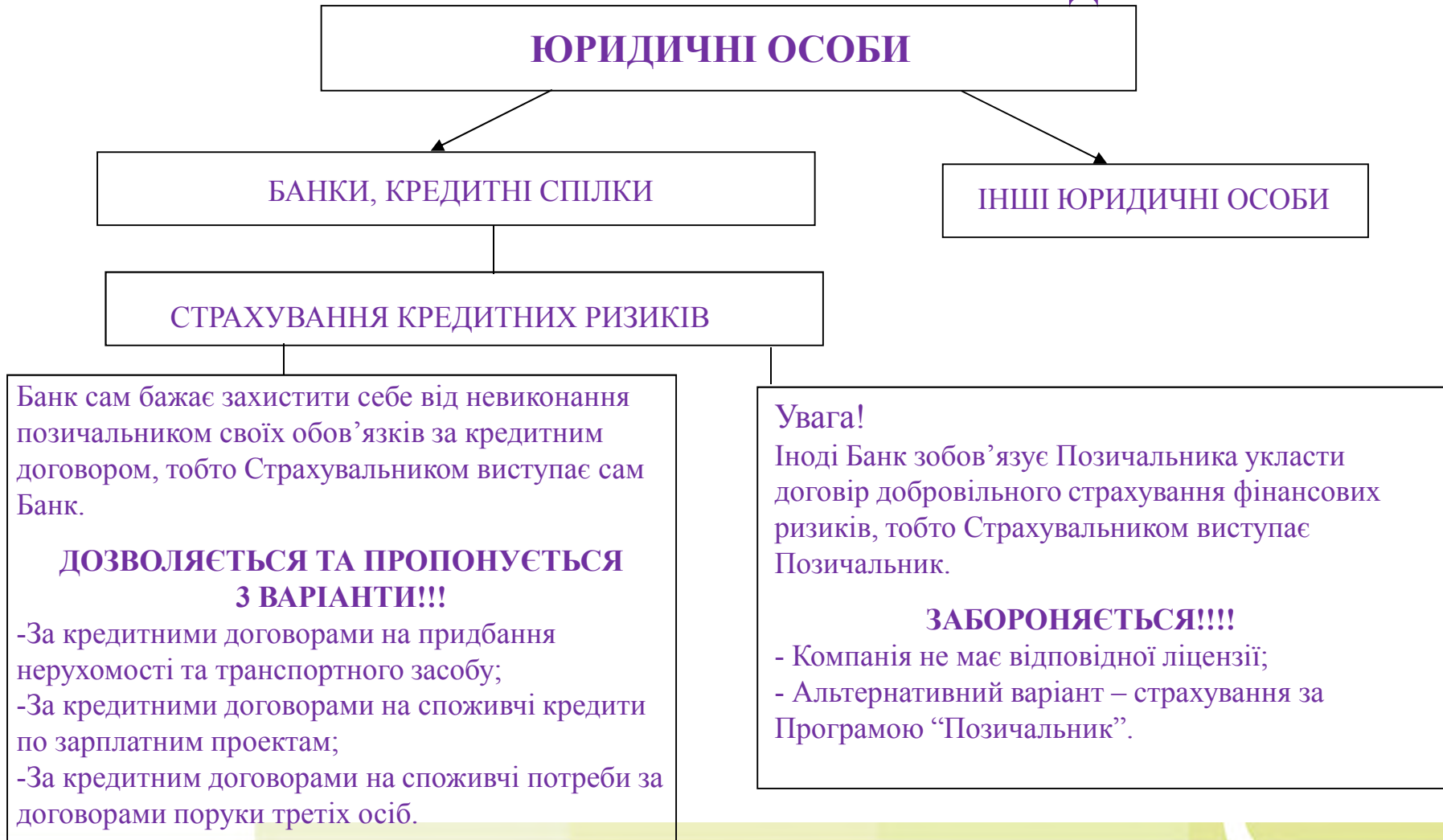
- Страхування дебіторської заборгованості (Контракт – договір товарного кредиту, договір поставки товару тощо);
- Страхування кредитної заборгованості (Контракт - кредитний договір);
- Страхування фінансових ризиків, пов'язаних із видачею гарантії (Контракт – договір гарантії або гарантійний лист);
- Страхування депозитів (Контракт – депозитний договір) тощо.

➤ За типом Страхувальника:

- Страхувальник – юридична особа незалежно від форм власності;
- Страхувальник – дієздатний громадянин.

СТРАХУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

СТРАХУВАННЯ ЗА КРЕДИТНИМИ ДОГОВОРАМИ НА ПРИДБАННЯ НЕРУХОМОСТІ АБО ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ

Пропозиція:

Страховання фінансових ризиків Банка на випадок, якщо після реалізації заставного майна (внаслідок невиконання позичальником своїх обов'язків за кредитним договором) Банку не вистачає коштів для погашення заборгованості позичальника.

Страховим ризиком є невиконання (неналежне виконання) Позичальником фінансових зобов'язань за кредитним договором та неможливість повного погашення заборгованості Позичальника за кредитним договором за рахунок коштів, отриманих від реалізації Страхувальником заставного майна Позичальника в повному обсязі, після звернення стягнення на заставлене, згідно з договором іпотеки (застави), майно внаслідок непогашення кредиту в термін, передбачений кредитним договором.

Страховий тариф встановлюється залежно від строку дії кредитного договору, суми кредиту, наявності франшизи тощо, але в будь-якому разі не менше 1,5% від страхової суми.

Страхова сума встановлюється, як правило, в розмірі 20% від вартості кредиту, оскільки ризик не великий, в разі настання страхового випадку Банк може зазнати збитків тільки в тій частині, що залишилась після реалізації заставного майна, тому не має сенсу піднімати страхову суму до повної вартості майна та переплачувати за страховку.

Безумовна **франшиза** встановлюється за згодою сторін.

Обов'язковою умовою є забезпечити страхування у Страховика Позичальником предмету застави, яке є забезпеченням виконання зобов'язань за відповідним кредитним договором на умовах страхування "Повне КАСКО" або на випадок пошкодження, знищення або викрадення майна, що передане в іпотеку.

Між Банком та Страховиком укладається Генеральний договір страхування, а передача кредитних договорів на страхування здійснюється на основі Полісу страхування, що оформлюється на окремий кредитний договір.

СТРАХУВАННЯ ЗА КРЕДИТНИМИ ДОГОВОРАМИ НА СПОЖИВЧІ ПОТРЕБИ ПО ЗАРПЛАТНИМ ПРОЕКТАМ

Як правило, схема зарплатного проекту передбачає реалізацію кредитних договорів працівникам крупних підприємств, організацій, установ, з якими Банк укладає договори про співпрацю, через утримання із заробітної плати платежу за кредитним договором.

Пропозиція:

Страховання фінансових ризиків Банку, який кредитує працівників підприємств на випадок невиконання/неналежного виконання Позичальником своїх фінансових зобов'язань за кредитним договором, а саме неповернення суми кредиту та/або нарахованих відсотків за користування ним внаслідок **неплатоспроможності** Позичальника внаслідок припинення трудових відносин Позичальника з підприємством, що є роботодавцем на момент отримання кредиту, що мало місце в період дії договору страхування.

Під неплатоспроможністю слід розуміти:

- несплата Позичальником 2 (двох) послідовних щомісячних платежів з погашення кредитної заборгованості відповідно до графіку платежів, що передбачений кредитним договором;
- невиконання Позичальником своїх фінансових зобов'язань перед Страховальником протягом періоду очікування. Періодом очікування є період часу, протягом якого Страховальник зобов'язаний вжити заходів, що забезпечують погашення Позичальником заборгованості по прострочених платежах за кредитним договором. Період очікування дорівнює 1 (один) місяць і починається з моменту одержання Страховиком письмового повідомлення від Страховальника про можливість настання страхового випадку.

З метою забезпечення більш повного захисту від фінансових втрат договором страхування може бути передбачено страхування на випадок неповернення суми кредиту та/або нарахованих відсотків за користування ним внаслідок:

- **смерті** Позичальника в період дії договору страхування;
- **визнання** Позичальника **недієздатним**, що мало місце в період дії договору страхування.

Страховий тариф встановлюється залежно від строку дії кредитного договору, від відсотка на відкриття позичкового рахунку, суми кредиту, наявності франшизи тощо, але в будь-якому разі не менше 2,0% від страхової суми.

Страхова сума встановлюється в розмірі кредиту та відсотків за користування кредитом перші 3 місяці.

Особливістю даного виду страхування є необхідність вивчення вимог, що висуваються Банком до підприємства, а також до самого працівника при укладанні кредитного договору (методика оцінки фінансової стійкості позичальників).

Між Банком та Страховиком укладається Генеральний договір страхування, а передача кредитних договорів на страхування здійснюється на основі щомісячного Реєстру застрахованих кредитних договорів.

СТРАХУВАННЯ ЗА КРЕДИТНИМИ ДОГОВОРАМИ НА СПОЖИВЧІ ПОТРЕБИ ЗА ДОГОВОРАМИ ПОРУКИ ТРЕТІХ ОСІБ

Пропозиція:

Страховання фінансових ризиків Банка, який кредитує фізичних осіб на випадок невиконання/неналежного виконання Позичальником своїх фінансових зобов'язань за кредитним договором, а саме неповернення суми кредиту та/або нарахованих відсотків за користування ним внаслідок **неплатоспроможності** Позичальника внаслідок припинення трудових відносин Позичальника з підприємством, що є роботодавцем на момент отримання кредиту, що мало місце в період дії договору страхування.

Під неплатоспроможністю слід розуміти:

- несплата Позичальником 2 (двох) послідовних щомісячних платежів з погашення кредитної заборгованості відповідно до графіку платежів, що передбачений кредитним договором;
- невиконання Позичальником своїх фінансових зобов'язань перед Страхувальником протягом періоду очікування. Періодом очікування є період часу, протягом якого Страхувальник зобов'язаний вжити заходів, що забезпечують погашення Позичальником заборгованості по прострочених платежах за кредитним договором. Період очікування дорівнює 1 (один) місяць і починається з моменту одержання Страховиком письмового повідомлення від Страхувальника про можливість настання страхового випадку.

З метою забезпечення більш повного захисту від фінансових втрат договором страхування може бути передбачено страхування на випадок неповернення суми кредиту та/або нарахованих відсотків за користування ним внаслідок:

- смерті Позичальника в період дії договору страхування;
- визнання Позичальника неієздатним, що мало місце в період дії договору страхування.

Страховий тариф встановлюється залежно від строку дії кредитного договору, кількості поручителів, від відсотка Банка на відкриття позичкового рахунку, суми кредиту, наявності франшизи тощо, в середньому 2,5% від страхової суми.

Страхова сума встановлюється в розмірі кредиту та відсотків за користування кредитом перші 3 місяці.

Особливістю даного виду страхування є наявність додаткового забезпечення, яким є договір поруки однієї або декількох фізичних осіб. Важливою умовою договору поруки є повне виконання поручителем обов'язків за позичальником.

Між Банком та Страховиком укладається Генеральний договір страхування, а передача кредитних договорів на страхування здійснюється на основі щомісячного Реєстру застрахованих кредитних договорів.

ВАЖЛИВІ МОМЕНТИ ПРО УКЛАДАННІ ДОГОВОРІВ СТРАХУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ (В Т.Ч. КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ БАНКУ)

- Укладання договорів страхування здійснюється **ОБОВ'ЯЗКОВО** за погодженням із профільним андеррайтером ЦО Компанії.
СУВОРО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ укладання договорів страхування, узгодження страхових тарифів без погодження із профільним андеррайтером ЦО Компанії.
- При наявності зацікавленості Банку у страхуванні фінансових ризиків необхідно:
 - визначити в Банку контактну особу, що відповідає за страхування, її телефон та електронну адресу;
 - запросити в електронному вигляді типову форму кредитного договору, договору залогу або договору поруки (в залежності від форми кредиту);
 - надати представнику Банку Анкету для заповнення даних за минулий період щодо виданих кредитів, щодо кількості не повернутих кредитів, а також із зазначенням плану укладання кредитних договорів на майбутній період;
 - запросити методичку оцінки фінансової стійкості позичальників, внутрішньобанківське положення про порядок проведення кредитних операцій (бажано);
 - програму кредитування із зазначенням ставки за кредитними договорами, строку дії кредитних договорів тощо.
 - визначити відсоток від кредитного портфелю за даною програмою кредитування, що буде передаватися нам на страхування. В разі розподілу кредитного портфелю між декількома страховими компаніями – визначити за яким принципом розподіляється портфель (за рівнем довіри, за сумою депозиту тощо).

